

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.339/2021/3. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. T. J. (cím) pártfogó ügyvéd által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – dr. Hutkai Mária (cím) ügyvéd által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.20.341/2020/48. számú, a kiadmányait illetően 56. sorszám alatt kiegészített ítélete ellen a felperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy az állam visel 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket, továbbá az állam viseli a felperes pártfogó ügyvédjének díját.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A peres felek szomszédok. Rossz viszonyuk miatt több bírósági, hatósági és rendőrségi eljárás indult.

[2] 20... j.... 8. napjának reggeli óráiban az alperes beszélni szándékozott a felperes nála tartózkodó lányával, ezért átszólta a felperesi ingatlanba. Hívására a felperes lánya nem, csak a felperes jött ki a házból, amelyet követően a peres felek között hangos szóváltás alakult ki.

[3] A felperes pert indított az alperes ekkor tanúsított magatartása miatt, amelyben kérte a személyiségi jogsértés szankcióinak levonását. A Miskolci Törvényszéken P.21.287/2018. szám alatt folyamatban volt perben az alperes jogi képviselője útján 12. sorszám alatt terjesztette elő a 2018. december 30-án kelt, 2019. január 2-án érkezett érdemi ellenkérelmét; ebben egyebekben előadta, hogy „a felperessel a viszonyom évek óta meglehetősen rossz, felperesi magatartásra és mentális problémákra visszavezethető okokból (...) a telekhatáron lévő kertrészemben valamilyen szerrel kipusztította a növényzetet. A kialakult helyzet elviselhetetlensége miatt a rendőrséghez és a jegyzőhöz fordultam (...)”. Ezen eljárást a felperes jogi képviselőjének mulasztása miatt jogerősen megszüntették (a továbbiakban: előzményi per).

[4] Az alperes birtokvédelmi eljárást indított a felperessel szemben, amely eljárás a s.-i jegyző előtt 12.../20... számon volt folyamatban. Az eljárás során 20... a..... 6-án helyszíni

szemlét tartottak, ahol az alperes egyebek mellett előadta, hogy a felperes „a telekhatáron lévő kertrészemben valamilyen szerrel kipusztította a növényzetet (...) legelőször három éve mentünk a S.-i R.-ra és kijöttek a helyszínre (...) Ezek után a s.-i jegyzőhöz mentünk segítségért, a jegyző javasolta, hogy pert kell indítani.” Az alperes a helyszíni szemle során előadta azt is, hogy a felperes „nem tulajdonosa annak az ingatlanak, amelyben lakik, csak bérlője a cím1 szám alatti ingatlanak” (a továbbiakban: birtokvédelmi eljárás).

[5] A felperes a többször módosított kereseti kérelmében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a becsülethez és jóhírnévhez való jogát, emellett kérte az alperes jogsértés abbahagyására kötelezését, a további jogsértéstől való eltiltását, elégtétel adására és 200 000 Ft sérelemdíj megfizetésére való kötelezését az alábbi közlések miatt:

- 20... j..... 8.: „M., M., gyere ki, tudd meg mit csinált az anyád, már a rendőrség is tudja!” (a továbbiakban: 1. sorszámú közlés),

- az előzményi perben előterjesztett ellenkérelem: „a felperessel meglehetősen rossz, felperesi magatartásra és mentális problémákra visszavezethető okokból (...) a telekhatáron lévő kertrészemben valamilyen szerrel kipusztította a növényzetet. A kialakult helyzet elviselhetetlensége miatt a rendőrséghez és a jegyzőhöz fordultam (...)” (a továbbiakban: 2. sorszámú közlés),

- a birtokvédelmi eljárás során 20... a..... 6-án tartott helyszíni szemle: „a telekhatáron lévő kertrészemben valamilyen szerrel kipusztította a növényzetet (...) legelőször három éve mentünk a S.-i R.-ra és kijöttek a helyszínre (...) Ezek után a s.-i jegyzőhöz mentünk segítségért, a jegyző javasolta, hogy pert kell indítani.” (a továbbiakban: 3. sorszámú közlés),

- ugyanekkor: a felperes „nem tulajdonosa annak az ingatlanak, amelyben lakik, csak bérlője a cím1 szám alatti ingatlanak” (a továbbiakban: 4. sorszámú közlés). Hivatkozása szerint e közlések részben olyan valótlan tényállítások, amelyek a személyére nézve súlyosan sértőek, másrészt olyan véleménynyilvánítás, amely alkalmas személye társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására, különös azért, mert az alperes városszerte terjeszti, híreszteli mindezeket róla mint S. köztisztviselőként álló polgáráról.

[6] Az alperes ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását. Vitatta az 1. sorszámú közlés kapcsán annak szóhasználatát, azt ugyanakkor nem, hogy tájékoztatni kívánta a felperes lányát a kialakult helyzetről. Nem vitatta, hogy a további közlések tőle származnak, azonban azok alkalmatlanok a felperes személyiségi jogainak megsértésére.

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 80 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy az állam viseli a felperes pártfogó ügyvédjének díját és az eljárási illetéket. Az ítélet indokolásában ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. §-ának (1) és (2) bekezdéseit. Ezek szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás, míg a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel. A bírói gyakorlat szerint a sértő tartalmú tényállítás annak valótlansága esetén alapozhat meg személyiségi igényt, míg a véleménynyilvánítás akkor sérthet személyiségi jogot, ha az indokolatlanul bántó, sértő, megalázó.

[8] Az ítélet indokolása szerint a felek érdemi nyilatkozataiban keveredtek a jóhírnévhez és a becsülethez fűződő személyiségi jogra vonatkozó álláspontok. Azonban ettől függetlenül a közlések elhangzása tényének bizonyítása a felperest terhelte, amelynek nem tudott eleget tenni az 1. sorszámú közlés vonatkozásában. A meghallgatni kért R. I. tanú a járványhelyzet miatt írásban tett „tanúvallomást”, amelyet bár az eljárási szabályok nem tettek lehetővé, nyilatkozatát okirati bizonyítékként értékelte. Annak tartalma alátámasztotta a felperes előadását, azonban egymondatos megszövegezésének valóságtartalmához erős kétség fér, különösen azért is, mert az 1. sorszámú közlés ekként történt elhangzását L. L.-né tanúvallomása sem erősítette meg. E tanú vallomásából nem is származott érdemi bizonyíték a 20... j.... 8-án történetekre. Az alperes fia, F. Gy. tanúvallomásában kifejezetten vitatta a közlés megtörténtét, de ezt erősítették meg K. I. és K. Zs. tanúk is. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az 1. sorszámú közlés egyébként sem lett volna alkalmas a felperes személyiségi jogának megsértésére, mivel az iratokból megállapítható, hogy valóban volt folyamatban eljárás a rendőrségen, azaz a felperes valós tényről közölt volna. Ettől is függetlenül a közlés nem tekinthető a felperes jóhírnévét sértő közlésnek sem.

[9] A 2. sorszámú közlés első része az alperes véleménye; a felperes mentális problémáira vonatkozó kifejezés azonban kifejezőmódjában nem bántó vagy lealázó, a használt kifejezés nem lépi túl azt a keretet, amely megalapozza a becsülethez fűződő személyiségi jog megsértését. A közlés további részét illetően pedig önmagában abból a tényből, mert az alperes azt feltételezi, hogy a felperes pusztította a növényzetét, ezért rendőrséghez és jegyzőhöz fordult, nem következik a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértése. Az alperest megilleti a jog, hogy birtokvédelmet kérjen a jegyzőtől, ha a felperes álláspontja szerint birtokháborítást követett el. A jegyző előtt folyamatban volt birtokvédelmi eljárás tárgyát képezte annak megállapítása, hogy igaznak bizonyult-e az alperes feltételezése, azonban önmagában az eljárás eredménytelensége nem alapozza meg a személyiségi jogsértés tényét. A Ptk. 2:45. §-ának (2) bekezdésében a kifejezés sértő jellegével kapcsolatban megfogalmazott követelmény elbírálásánál nem a felperes szubjektív értékítéletének, hanem az adott kifejezés objektív megítélésének van jelentősége. Ennek pedig az alperes növényzet kipusztításával kapcsolatos közlése bizonyítatlansága ellenére sem felel meg.

[10] Az elsőfokú bíróság mindezekre visszautalt a 3. sorszámú közlés értékelése kapcsán is, illetőleg kitért arra is, hogy az alperes azzal kapcsolatos valós közlése, hogy a jegyzőhöz és a rendőrséghez is fordult, nem a felperes személyét, személyiségét érintő, sértő vagy bántó kijelentések vagy a személyére vonatkozó valótlan tényállítások.

[11] A 4. sorszámú valótlan közlés alapját pedig az képezte, hogy az alperesnek nem volt pontos információja a felperes tulajdonosi helyzetéről, azonban mivel nem a felperes személyiségére vonatkozott, személyiségi jogot sem sérthetett. Mindezek miatt a felperes egyik személyiségi jogsértés jogkövetkezményére irányuló kereseti kérelme sem volt megalapozott.

[12] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltségének megfizetésére az alperes és jogi képviselője között létrejött megbízási szerződés alapján. Az állam a felperes költségmentessége miatt a Pp. 102. §-ának

(6) bekezdése alapján viseli az eljárási illetéket, míg a pártfogó ügyvédi díj viselésével kapcsolatos megállapítás a Pp. 101. §-ának (3) bekezdésén alapul.

[13] A felperes fellebbezett az ítélet ellen, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Az elsőfokú ítélet eljárásjogi és Pp. 369. §-a (3) bekezdésének a) - c) pontjai szerinti anyagi jogi felülbírálatát kérte. Az eljárás szabályszerűsége körében sérelmezte, hogy bár a jogi képviselő kötelező volt, a tanúk meghallgatását foganatosító megkeresett bíróságnak csak értesítenie kellett a feleket, ezzel gyakorlatilag elzárták a jogi képviselőtől, másrészt hatálytalannak minősítették azon beadványait, amelyeket a megkeresett bíróság nemperes eljárásával és jegyzőkönyvvezetésével kapcsolatban terjesztett elő. Ennek jogsértő volta abból is látszik, hogy a megkeresett bíróság végül kijavította a jegyzőkönyvet. Az ítélet egyes bekezdéseiből kiemelve sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem a per teljes iratanyaga alapján tisztázta a tényállást, mivel figyelmen kívül hagyott olyan bizonyítékokat, amelyeket értékelve eltérő tényállásra jutott volna. A per tárgya pedig nem a felek rossz viszonya volt. Az 1. sorszámú közlés körében alaptalanul zárták ki R. I. tanúvallomását, amelynek értékelésével ellentétes tényállásra kellett volna jutni. Az elsőfokú bíróság ennek során kizárólag az alperes tagadó nyilatkozatát vette alapul anélkül, hogy vizsgálta volna szavahihetőségét. A 2. sorszámú közlés alapjául szolgáló tényállás körében hangsúlyozta, hogy az alperes először 20... á..... 3-án fordult a jegyzőhöz, amelyhez képest az előzményi perben már megtette ezzel ellentétes nyilatkozatát. A 3. sorszámú közlés alapjául pedig nem a lepermetezés, hanem a kerítéshez túl közel ültetett fenyőfák miatt indult birtokvédelmi eljárás szolgált, az alperes azonban a helyszíni szemle során már nem a fenyőfák, hanem a rózsa ágának áthajlását sérelmezte, és akkor tette az érintett közléseit. Nehezményezte, hogy az alperes érdemi ellenkérelmében rögzített elismerő nyilatkozatok kapcsán is az ő terhére írták elő a bizonyítást, az elsőfokú bíróság ítélete azonban nem említi meg azokat a bizonyítékokat, amelyek kétséget kizáróan igazolták az alperes súlyos jogsértéseit, így különösen azt a rendőrségi jelentést, amely kétséget kizáróan igazolta, hogy 2017., 2018. és 2019. években nem volt rendőr a helyszínen, csak a jelentésben foglalt napon. Ehhez képest érthetetlen, hogy valóban fogadta el az alperes ezzel kapcsolatos védekezését. Ezért valótlannak az alperesi állítás, hogy a felperes folyamatosan mérgezi, permetezi a növényeit és legelőször 3 éve mentek a rendőrségre, ahonnan kijöttek a helyszínre. Ezzel összevetve F. Gy. tanúvallomását megállapítható, hogy e tanú valótlannak vallomást tett, K. I. és K. Zs. tanúk pedig az alperestől szereztek – valótlannak – értesüléseiket. Emellett az elsőfokú bíróság a tanú személyes meghallgatásával lett volna köteles tisztázni R. I. írásbeli vallomásával kapcsolatos kétégeit. Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy keveredtek a jóhírnévhez és a becsülethez fűződő személyiségi jogra vonatkozó álláspontok, mivel az alperes csak akkor nem lenne felelősségre vonható, ha sikeresen tudott volna igazolni jogellenességet kizáró okot. Az 1. sorszámú közlés körében is utalt a rendőrségi eljárás időbeliségére. A 2. sorszámú közlés értékelése körében pedig a bíróság nem kerülheti meg az alperes 2020. szeptember 7-i tárgyaláson tett személyes nyilatkozatát, amelyben tényszerűen utalt arra, hogy a felperest a pszichiátrián kezelték. A 4. sorszámú közlés körében az elsőfokú bíróság értékelte az alperes „nem pontos információit”, amelyhez képest a tárgyaláson további nem tudott „pontos információkat” osztott meg. Ugyanakkor ha csak abban hiszemben volt, miért híresztelte valós tényként a helyszíni szemléről felvett feljegyzésben mindezeket hatósági tanúk előtt is. Mivel a bizonyítékokat a maguk összességében kell vizsgálni, az alperes személyes meghallgatása során előadottak sem hagyhatóak figyelmen kívül. A Ptk. 2:45. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra tekintettel az alperes a véleménynyilvánítás szabadságát túllépve sértette meg személyiségi jogait, amelyek ugyanakkor teljes körű és abszolút

védelmet élveznek. Az elsőfokú bíróság azonban az alperes indokolatlan, valótlan, hamis tényállásításait, híreszteléseit a véleménynyilvánítás szabadságának kereteit nem túllépő véleményként, illetve nem bántó kifejezésnek értékelte, így a felperes annak az alperesnek az eszköze lett, aki egyetlen okirattal sem igazolta az általa állított valótlan tényeket. Nyomatékkal kérte értékelni a birtokvédelmi eljárás iratait is. Hivatkozott arra is, hogy az alperes városszerte terjesztette az általa elismerten valótlan, hamis állításait, e híresztelések miatt pedig lemondani kényszerült önkormányzatiképviselő-jelöltségéről. Az ítélet kiadmányának eredeti ítélet szerinti kiegészítését megelőzően előadta azt is, hogy az ítélet nem tartalmazott fellebbezési záradékot.

[14] Az alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

[15] Az ítéltábla tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján, és azt megalapozatlannak találta.

[16] Az ítéltábla annyiban pontosította az elsőfokú ítélet kereseti kérelmet ismertető részét, hogy az kiterjedt a jogsértő magatartás abbahagyására is.

[17] Az elsőfokú bíróság feltárta a tényállást az ügy érdemi elbírálásához szükséges mértékben, és megalapozottan utasította el a keresetet. Döntésének indokaival az ítéltábla túlnyomórészt egyetértett, amelyet a fellebbezésben foglaltak miatt az alábbiak szerint pontosít.

[18] A felperes alaptalanul sérelmezte, hogy a tanúmeghallgatásokat megkeresett bírósággént fogatosító S.-i J. (a továbbiakban: járásbíróság) eljárása során csak értesítették jogi képviselőjét. A törvényszék (mint az elsőfokú bíróság is) eljárására modellezett Pp. 283. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a megkeresett bíróság a bizonyítás lefolytatására határnapot tűz ki, és arra a meghallgatni kért személyeket idézi, a feleket pedig a határnapról értesíti. Mivel azonban a jogi képviselő kötelező volt az elsőfokú bíróság eljárása során, nem tekinthette hatályosnak a felperes személyesen előterjesztett nyilatkozatait a Pp. 74. §-ának (1) bekezdése alapján, amelyet nem érint, hogy a járásbíróság a felperes jelzései alapján miként javította ki a jegyzőkönyvet. Ez alapján az ítélet hatályon kívül helyezésének egyébként sem lett volna helye, mivel az elsőfokú bíróság e vonatkozásban, de más tekintetben sem sértette meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályait az ügy érdemi eldöntésére kiható módon (Pp. 381. §).

[19] Mindezeknek azért sem volt érdemi jelentősége, mert – szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával – a tanúk egyikének vallomása sem volt bizonyítékként értékelhető. A felperes által meghallgatni kért L. L.-né nyilatkozata szerint haragban áll az alperessel (29. sorszám alatti jegyzőkönyv 4. oldal), az alperes fia, F. Gy. saját vallomása szerint is érdekelt az ügy eldöntésében (jegyzőkönyv 5. oldal), a kizárólag az alperes elmondásából ismeretekkel rendelkező K. I. és K. Zs. tanúk közül az utóbbi (akinek lánya az alperes fiának keresztlánya) perben áll a felperessel (jegyzőkönyv 9. és 10. oldalak), míg K. I. tanú és a felperes viszonyát jól illusztrálja a tanú felperesnek tett ”kezeltesd magad!” kizólása (jegyzőkönyv 8. oldal).

[20] Ezenkívül a tanúk meghallgatása szükségtelen is volt. A vallomásukkal érintett 1. sorszámú közlés (mint ahogy a további közlések is) nem volt alkalmas a felperes személyiségi jogainak megsértésére az elsőfokú bíróság által helytállóan kifejtettek (és az alább részletezettek) szerint. Amennyiben a felperes bizonyította is volna e közlés megtörténtét, abból a tartalma szerint csupán a közlést tevő „rosszallása” állapítható meg egy nem ismert felperesi magatartás kapcsán, tényállításként/valós tény hamis színben való feltüntetéseként az nem, hogy a felperes ténylegesen „mit tett” és a rendőrség erről „mit tud”. E közlés tehát véleménynyilvánítás, ezért a Ptk. elsőfokú ítéletben ismertetett 2:45. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes becsületét sérthetné, azonban a közlés – az elsőfokú ítéletben helytállóan ismertetett jogszabályhely és bírói gyakorlat alapján – kifejezésmódjában nem volt sértő, megalázó vagy indokolatlanul bántó. Az általánosság talaján megtett közlésből nem vonható le a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas következtetés sem, mivel csupán az állapítható meg belőle, hogy a felperes valamit tett, amit a közlést tevő szerint a rendőrség is tud.

[21] Az ítéltábla a teljesség kedvéért rögzíti ez utóbbival kapcsolatban a következőket is. Függetlenül attól, hogy a fellebbezésben is hivatkozott, a felperes részéről az alperessel szemben hamis vád büntette miatt tett feljelentés alapján indult nyomozás (iratai 13. sorszám alatt) során 20... sz..... 3-án készült jelentés 2019-re datálja az első „helyszíni eljárást”, ezzel (a perben szükségtelenül fel nem derített okból) részben ellentétesen egyrészt ugyanezen jelentés rögzíti, hogy már 2018. évben is volt a feleknek „ügyük” a rendőrség előtt, másrészt a felperes maga is arról számolt be a nyomozati eljárás során a 20... á... 6., m..... 1., j..... 1.. és a..... 2.. napjain kelt írásbeli nyilatkozataiban, hogy az alperes már 2016. évben feljelentette a növényzet károsodása miatt, 3 rendőr pedig 20... április-június között helyszíni szemlét tartott.

[22] Mindezek miatt nem volt jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság – szükségtelenül [Pp. 276. §-ának (5) bekezdése] – nem hallgatta meg tanúként R. I.-t az 1. sorszámú közlésre vonatkozóan.

[23] A 2., 3. és 4. sorszámú közlésekben a birtokháborítással (és kapcsolódó eljárásokkal) összefüggésben tett közlések körében az ítéltábla mindenben egyetértett az elsőfokú ítélet vonatkozó bírói gyakorlattal összhangban álló következtetéseivel.

[24] A bírói gyakorlat alapján annak hangsúlyozása szükséges csak, hogy valamely eljárásban tett valótlan és sértő nyilatkozat egyrészt akkor sérthet személyiségi jogot, ha nem tartozik az eljárás tárgyához, annak kereteit meghaladja. Ezenkívül akkor sértheti a becsületet, ha kifejezésmódjában – a fent kifejtettek szerint – indokolatlanul bántó, sértő, megalázó. Következtes és egyértelmű a bírói gyakorlat abban is, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, rendeltetésénél fogva eleve nem alkalmas bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére, de még véleményezésére sem, ennél fogva nem lehet más eljárások „árnyékpere” sem. Konkrét eljárásokban felmerülő, konkrét magatartások bizonyító erejét, jelentőségét alapvetően az adott eljárásban eljáró személyeknek kell értékelniük. Az sem lehetséges az állandó bírói gyakorlat szerint, hogy más eljárásokban felmerült bizonyítékokról, akár csak közvetetten is egy másik személyiségi jogi per hozzon döntést. Emellett továbbá amennyiben az adott eljárás során tett közlés rendelkezik bármilyen valóságallappal, nem teljesen légből kapott, nem sérti a jóhírnevet, mint ahogy az sem, ha a sérelmezett közlés nem jut el a nyilvánossághoz, hanem az adott hatóság berkein belül marad

(például: Kúria Pfv.IV.21.676/2018/7., Pfv.IV.20.314/2018/22., Pfv.IV.20.226/2018/16., Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.401/2018/5. és Pf.I.20.408/2020/4., Fővárosi Ítéltábla Pf.32.20.777/2017/7. és Pf.2.20.776/2018/3. számú ítéletei).

[25] A felperes részéről sem volt vitás, hogy az alperes növényzete károsodott, a felek közötti viszony régóta megromlott, közöttük a fentiek értelmében különböző eljárások indultak; az alperes pedig mindezekkel összefüggésben nyilatkozott arról az ezzel kapcsolatos eljárásokban, hogy a felperest okolja a növényzet károsodásáért. Az ilyen közlés pedig a bírói gyakorlat által felállított szempontok mentén nem jogsértő még akkor sem, ha valósága nem bizonyosodik be, kiváltképp, ha a közlés az eljárás keretei között marad, nem szándékoltan, önkényesen, az észszerű gondolkodástól elrugaskodva, és kizárólag a „sértett fél” ellen irányul. Emellett a jelen per tárgyát kifejezetten az alperes előzményi perben és birtokvédelmi eljárás során tett közlései (ide nem értve az 1. sorszámú közlést) képezték, nem az, hogy az alperes ezekkel kapcsolatban esetlegesen mások előtt milyen tartalmú közléseket tett.

[26] Az elsőfokú bíróság továbbá a fellebbezés hivatkozásától eltérően a kereseti kérelem és ellenkérelem egyező hivatkozásai (és a birtokvédelmi eljárás iratai) alapján állapította meg a helyszíni szemlén tett közlés tartalmát az ítélet indokolásának [5] bekezdésében.

[27] Az elsőfokú bíróság a 2. sorszámú közlés „mentális problémával” kapcsolatos kitétele körében is megalapozott döntésre jutott. Az ítéletében helytállóan rögzítettek szerint ez az alperes véleménynyilvánítása volt, amelyet az sem befolyásol, hogy az alperes később, a jelen per tárgyalása során ezzel összefüggő, a felperes pszichiátriai kezelésére vonatkozó tényállítást is tett. A per tárgya ugyanis az alperes előzményi, nem pedig a jelen perben tett közlése volt (az elsőfokú bíróság a 27. sorszámú végzésével elutasította a felperes ezzel kapcsolatos keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelmét). A véleménynyilvánítás szabadságának [Magyarország Alaptörvénye IX. cikkének (1) bekezdése] a becsület megsértésében jelentkező korlátját a fent részletezettek szerint az jelenti, ha az más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó. A korábban kifejtettekre is utalva egy bírósághoz intézett beadványban akkor történhet személyiségi jog-sértés, ha az abban megfogalmazott vélemény minden valóságálapot nélkülöz, vagy/és kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó (BH2018. 304.). A felek rossz szomszédi viszonyában az alperes véleménynyilvánítása arra vonatkozott, hogy annak oka a felperes „magatartása/mentális problémája”. Hosszú évek óta rossz viszonyban lévő szomszédok között azonban nem önkényes az azzal kapcsolatos véleményformálás, hogy a másik félre egyoldalúan visszavezethető, akár annak ép gondolkodásában rejlő okra következtet a viszály alapjaként, ha annak kifejezőmódja nem indokolatlanul bántó, sértő, megalázó. Az előzményi per keretei között maradt közlés azonban egyrészt nem ilyen tartalmú, megfogalmazásában semleges (az alperes a véleményéhez indokolatlanul sértő felhangot nem adott), másrészt azt a felperes előzményi perben tett hasonló kereseti állítása előzte meg, amely szerint az alperes az, aki évek óta nemcsak őt, hanem L. L.-nét is folyamatosan zaklatja (azt pedig a felperes a jelen perben nem tette vitássá, hogy szóváltásaik során trágár kifejezésekre ragadtatja magát).

[28] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet 4. sorszámú közlés körében tett indokolásával is egyetértett. Ebből szükséges azonban kiemelni a fellebbezésben foglaltak miatt, hogy a felperes tulajdonosi mivoltára vonatkozó közlés nem a felperes személyiségi, hanem vagyoni

jogait érintette, ezért a személyiségi jogok megsértésének kért szankciói [Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének a) – c) pontjai és a 2:52. §-ának (1) bekezdése] nem követelhetőek. Az ugyanis nem része a jóhírnévnek mint társadalmi elismertségnek, ezért nem is sértheti [Ptk. 2:45. §-ának (2) bekezdése], hogy a felperes milyen tartalmú jogviszony alapján használja az ingatlanát. Az ezzel összefüggő esetleges szubjektív érdeksérelme nem azonosítható a megjelölt személyiségi jogának sérelmével.

[29] Az ítéltábla a kifejtett okok miatt helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[30] Az alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet és nem számított fel másodfokú perköltséget, ezért arról nem kellett határozni.

[31] A pártfogó ügyvéd díjának viselése alóli mentesség kedvezményében részesült felperes pártfogó ügyvédje díjának viselésére vonatkozó megállapítás a Pp. 101. §-ának (3) bekezdésében foglalt utaló szabály alapján a Pp. 94. §-a (1) bekezdésének f) pontján és 102. §-ának (6) bekezdésén alapul. Ez utóbbi jogszabályhelyre tekintettel az állam viseli a fellebbezési illetéket a pervesztes felperes költségmentessége miatt.

Debrecen, 2021. december 16.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró